

BBG-16070701064600 Seat No. _____

B. R. S. (Sem. VI) (CBCS) (W.E.F.-2016) Examination

July - 2021

Agriculture Chemistry

(Analysis of Soil) Elective-17

(New Course)

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

સૂચના : (1) પ્રથમ 1થી 6 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ગ્રણના જવાબ આપો. (દરેકના 12 ગુણ સરખા છે.)
(2) પ્રશ્ન નં. 7 ફરજિયાત છે. જેના ગુણ 14 રહેશે.

- 1 જમીનનો નમૂનો પૃથક્કરણ માટે તૈયાર કરવાની રીત વિસ્તારથી જણાવો.
- 2 જમીનનો અભિતા આંક શોધવાનો પ્રયોગ વર્ણાવો.
- 3 જમીનનું કુલ દ્રાવ્યક્ષારો (વિઘુત વાહકતા) આધારિત વર્ગીકરણ વિસ્તૃત રીતે સમજાવો.
- 4 જમીનના નમૂનાના પૃથક્કરણનું મહત્વ જણાવી, તેના હેતુઓ લખો.
- 5 લભ્ય-પોટાશના પૃથક્કરણનો સિદ્ધાંત, સાધનો, પદાર્�ો તથા અવલોકન અને ગણતરી જણાવો.
- 6 દાખલો ગણો :
10 ગ્રામ જમીનના નમૂનામાંથી લભ્ય-નાઈટ્રોજનનું પૃથક્કરણ કરતાં 0.1 N H_2SO_4 નું કદ 1.6 ml વપરાય છે, તો તે જમીનમાં લભ્ય-નાઈટ્રોજનના ટકા, પીપીએમ અને ક્રિ.ગ્રા. પ્રતિ હેક્ટર શોધો.

- 7 કોઈપણ સાત પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો.
- (1) લભ્ય-ફોસ્ફરસના પૃથકુરણમાં વપરાતા પદાર્થોના નામ જણાવો.
  - (2) લભ્ય-નાઈટ્રોજનના પૃથકુરણની રીતનું નામ જણાવી, મુખ્ય નિષ્કર્ષકનું નામ લખો.
  - (3) જમીનમાંથી કાર્બોનેટ અને બાયકાર્બોનેટના પૃથકુરણમાં વપરાતા સૂચકો અને રંગપરિવર્તનો જણાવો.
  - (4) જમીનમાંથી કલોરાઇડ આયનના પૃથકુરણમાં વપરાતું સૂચક અને રંગપરિવર્તન જણાવો.
  - (5) લભ્ય-નાઈટ્રોજનનું જમીનમાં પ્રમાણ (અર્થધટન) જણાવો.
  - (6) લભ્ય-ફોસ્ફરસનું જમીનમાં પ્રમાણ (અર્થધટન) જણાવો.
  - (7) લભ્ય-પોટાશનું જમીનમાં પ્રમાણ (અર્થધટન) જણાવો.
  - (8) લભ્ય-પોટાશના પૃથકુરણ દરમ્યાન થતાં રાસાયણિક સમીકરણ જણાવો.
  - (9) કુલ દ્રાવ્ય ક્ષારો શોધવા માટેના મુખ્ય સાધનનું નામ જણાવી, તેના એકમો લખો.
-